



GÖTEBORGS UNIVERSITET
Europaprogrammet

Turken – ”den andre” europén?

*En studie om hur identitetsargument används i Europaparlamentets
debatter om Turkiet*

Kandidatuppsats i Europakunskap
HT 2011
Hanna Bjuggren
Handledare: Ann-Kristin Jonasson

Abstract

Title: Turken – ”den andre” europén? En studie om hur identitetsargument används i Europaparlamentets debatter om Turkiet

Author: Hanna Bjuggren

Supervisor: Ann-Kristin Jonasson

Semester: Autumn 2011

Number of Pages: 33

A qualitative document analysis is used to answer the aim of this thesis that is to find out how arguments of identity have been used in relation to Turkey's accession to the European Union (EU) in European Parliament debates from 2007. A social constructivist approach to identity and the importance of the creation of "the other" for the construction and reconstruction of identity is applied. On the one hand it was found that Turkey's values are not based on Western history, that Muslims are a threat to the EU, that Turkey destroys a strong European identity, that Turkey's traditions are different, that Turks are violent by nature, that Turks do not respect women, that there is an opinion against Turkey's accession among EU-citizens, that the EU is superior to Turkey, that the EU has to take responsibility over Turkey. On the other hand it was found that EU is unifying diversity, that the Turkish culture can change and that Turks can behave. In sum, it was found that arguments of identity are used in different ways, both with the aim to include Turkey in a European identity but mostly to make Turkey "the other" in relation to Europe and the EU.

Key Words: Turkey, EU, European Parliament, identity, "the other", EU-membership

Nyckelord: Turkiet, EU, Europaparlamentet, identitet, "den andre", EU-medlemskap

Innehåll

Abstract	2
1 Inledning	4
1.1 Problemställning och syfte.....	4
2 Teori och tidigare forskning	6
2.1 Socialkonstruktivism.....	6
2.2 Identitet och formationen av “den andre”	7
2.3 EU och dess identitetspolitik.....	7
2.4 Turkiet, en del av Europa?	8
2.5 Turken som “den andre”	10
2.6 Analysschema och preciserade frågeställningar	12
3 Metod	14
3.1 Forskningsdesign	15
3.2 Validitet och reliabilitet	15
3.3 Val av empiriskt material och avgränsning	16
4 Resultat och analys.....	18
4.1 Religion.....	18
4.2 Kultur	21
4.3 Karaktär.....	23
4.4 Övriga identitetsargument.....	25
5 Slutsats och reflektioner.....	26
5.1 Slutsats	27
5.2 Reflektioner och förslag till vidare forskning	29
6 Sammanfattning	31
Referenser	32

1 Inledning

1.1 Problemställning och syfte

Turkey is a very great civilisation, but it is not a European one.

- Nicolas Sarkozy 2007-01-31

Turkiet har varit en associerad medlem av det som idag är Europeiska Unionen (EU) i nästan 50 år. Det finns många anledningar till varför Turkiet ännu inte är en fullvärdig medlem och frågan är mycket komplex. De i nuläget mest konkreta och formella orsakerna kan sägas vara att Turkiet inte lever upp till de förpliktelser som fastslogs av EU i 1993 års Köpenhamnskriterier gällande mänskliga rättigheter, demokrati, minoriteters rättigheter, rättssäkerhet, en välfungerande marknadsekonomi osv.¹ Detta är givetvis viktiga kriterier som måste uppfyllas för att ett turkiskt medlemskap i EU skall bli verklighet. Utöver detta finns det dock ytterligare en ständigt återkommande aspekt i debatten som inte är omnämnd i Köpenhamnskriterierna, nämligen huruvida den turkiska identiteten är förenlig med den europeiska eller inte (Arvanitopoulos 2009). Hur identitet används som argument, i förhållande till Turkiets medlemskapsförhandlingar med EU, i Europaparlamentet är vad som undersöks i denna studie.

Varje europeiskt land som respekterar EU:s grundläggande värderingar och lovar att stödja dem får ansöka om medlemskap (Europaparlamentet 2010, s. 23). När EU i medlemskapsförhandlingar utvärderar ett kandidatland utifrån de kriterier som är uppställda så sker det genom en för varje ansökningsland unik process. Det har av olika anledningar varit svårt för Turkiet att nå framgång i dessa medlemskapsförhandlingar (Bengtsson 2004, s. 108f). Det denna undersökning behandlar är dock inte de problem som Turkiet har med att uppfylla de fastställda kriterierna, utan det är EU:s perspektiv på situationen som studeras, och mer specifikt Turkiets identitet.

De svävande formuleringar som finns angående termen ”europeiskt” och tonvikten på identitet leder till diskussioner kring vilken stat som bör bli medlem eller inte. Vad innebär det till exempel att ett land är europeiskt? Är det en fråga om geografi, identitet och/eller kultur? En nära angränsande aspekt till resonemanget om vilken stat som är europeisk är att det är en svår avvägning hur många

1 För mer information om Köpenhamnskriterierna se: <http://www.eu-upplysningen.se/Om-EU/Medlemskap-och-historik/Sa-gar-ett-land-med-i-EU/>

stater EU kan absorbera utan att förlora sin karaktär. Det är dock oklart hur EU skulle förändras i och med ett turkiskt medlemskap och om det i så fall skulle medföra problem. (Bengtsson 2004, s. 108f)

Det är, med utgångspunkt i ovanstående, intressant att studera hur identitet har använts som argument i debatten om huruvida Turkiet skall bli medlem i EU eller inte. Teorier som grundar sig på rational choice-baserade nyttokalyklingar, vilka fokuserar på konditionalitet, är ofta förekommande när svårigheterna för Turkiet att nå framgång i medlemskapsförhandlingarna med EU studeras (Johansson-Nogués&Jonasson 2011, s. 113). Med hjälp av ett socialkonstruktivistiskt perspektiv kan detta belysas från en annan vinkel. Fokus i den här studien kommer därför att ligga på att undersöka Europaparlamentsdebatter ur ett socialkonstruktivistiskt perspektiv, med betoning på Turkiets identitet och funktion som "den andre". Konstruktionen, rekonstruktionen och upprätthållandet av en europeisk identitet är viktiga element i diskussionen men är inte i centrum i denna studie.

Europaparlamentet är den av EU:s institutioner som har fått utökad makt i och med varje nytt fördrag sedan 1980-talet. De ökade befogenheter Europaparlamentet har försetts med är ett resultat av intentionen att öka EU:s demokratiska legitimitet. Dessa befogenheter är bland annat att medbeslutandeprocessen har blivit det ordinarie lagstiftningsförfarandet vilket innebär att Europaparlamentets makt är likställd med ministerrådets. (Tallberg 2010, s. 100f) Det ordinarie lagstiftningsförfarandet gäller när EU skall ta in nya medlemsstater vilket medför att Europaparlamentets godkännande krävs för att så skall ske. Därutöver är det parlamentsledamöternas uppgift att bevaka förfarandet tills ansökningslandet faktiskt blir medlem samt att se till så att alla uppställda villkor är uppfyllda. (Europaparlamentet 2010, s. 23) Sammantaget leder det till att det är intressant att undersöka på vilket sätt identitet används som ett argument i de debatter som förs mellan parlamentsledamöterna i Europaparlamentets plenum angående Turkiet. Medlemskapsförhandlingarna har på många sätt stått still sedan 2007 då EU:s nuvarande position kan sägas ha utmejslats, vilket gör det intressant att studera just 2007 års Europaparlaments debatter som rör Turkiet.

Studiens syfte är därmed att genom ett socialkonstruktivistiskt perspektiv analysera hur identitet har använts som ett argument i relation till Turkiets medlemskapsförhandlingar i 2007 års

plenumdebatter i Europaparlamentet. De preciserade frågeställningar som används för att besvara syftet presenteras efter teori och tidigare forskning.

2 Teori och tidigare forskning

I detta kapitel kommer inledningsvis redogöras för socialkonstruktivismen och dess teori kring identitetsformation. Tyngden i teorikapitlet ligger emellertid på de senare delarna där EU:s identitetspolitik går igenom och framförallt forskning kring synen på turken som ”den andre”. Det allmänna leder till det specifika och kapitlet används för att konstruera ett analyschema samt preciserade frågeställningar.

2.1 Socialkonstruktivism

Socialkonstruktivismen kan ses som ett förhållningssätt snarare än en teori, eftersom det kan sägas vara ett samlingsnamn för en rad olika perspektiv som samtliga ifrågasätter ontologiska självklarheter (Steans&Pettiford 2005, s. 199). Socialkonstruktivismen bemöter den ontologiska frågeställningen om vad som existerar i världen och vad som anses vara sant eller falskt med att påstå att det finns en materialistisk verklighet, men att den förstås olika beroende på social kontext. Den hävdar alltså att det inte finns någon objektiv allmängiltig sanning och att hur fenomen, situationer och andra människor uppfattas är en subjektiv upplevelse. Kunskapen baseras istället på intersubjektiva tolkningar av gemensamma avtal. (Steans&Pettiford 2005, s. 6, 183 och 188) Vad mer som är förenande under socialkonstruktivismen är att samhället är skapat av människor i interaktion med varandra. Inom internationell politik analyserar socialkonstruktivismen samspelet mellan strukturer och aktörer och fokuserar på idéer, normer och institutioner samt argumenterar för betydelsen av identitet och kultur. (Steans&Pettiford 2005, s. 181f) Socialkonstruktivismen menar att aktörens handlingar skapas av den struktur som aktören är aktiv inom och genom dessa handlingar hjälper också aktören till med att reproducera strukturen. Det leder till en situation där omgivningen påverkar aktören och vad den gör på samma gång som aktören påverkar strukturen omkring sig. Detta samspel medför tämligen trögflytande sociala relationer, som dock går att förändra över tid genom att aktören förändrar sitt handlande och på så sätt avslutar reproduktionen och skapar något nytt. (Steans&Pettiford 2005, s. 185, s. 187, s. 202)

2.2 Identitet och formationen av "den andre"

En viktig del av socialkonstruktivismen handlar om konstruktion och rekonstruktion av identitet, något som är intressant i utrikespolitiska sammanhang. Det gäller främst skapandet av kollektiva identiteter, som till exempel de som finns i en nationalstat. En nationalstat har ingen given identitet utan skapar och omskapar identiteter fortgående då det är en konstant nödvändighet. (Lundgren 1998, s. 13f) Alexander Wendt är en av de ledande socialkonstruktivisterna inom fältet internationella relationer. Redan 1994 beskrev han i sin artikel *Collective identity formation and the international state* hur kollektiv identitet formas i internationella sammanhang och att en avgörande del av dess konstruktion är existensen av "den andre" (Wendt 1994, s. 385). Lundgren (1998, s. 13) menar att denna identitetskonstruktion och reproduktion av ett "vi" sker genom att ett "dem" alltid finns att tillgå. När det som är speciellt med den egna identiteten framhävs kan man inte undgå att på samma gång tala om dem som inte inkluderas (Lundgren 1998, s. 134). Med andra ord krävs det en skiljelinje för att kunna skapa en kollektiv identitet mellan den identitet man besitter och är och den man inte är. För att kunna koppla samman denna konstruktion av identitet med utrikespolitik är fokus på denna skiljelinje nödvändigt. Enligt ovanstående handlar identitetskonstruktion om att dra en skiljelinje mellan "vi" och "dem", precis som utrikespolitik handlar om att upprätthålla gränser på ett politiskt plan. Alltså, hur en stat agerar gentemot andra stater är beroende av vilken identitet den vill förmedla. Sammantaget ger detta att andra stater, allierade eller ovänner, befäster identiteten genom att vara av samma sort eller att inte vara det. (Lundgren 1998, s. 13f)

2.3 EU och dess identitetspolitik

Lundgren (1998, s. 124) menar att konstruktionen av "vi" och "dem" inte är ett fenomen förbehållet nationer och dess kollektiva identiteter utan det går utmärkt att lyfta till EU-nivå. EU:s strävan att skapa en europeisk identitet är lämplig att analysera eftersom den tydligt belyser det godtyckliga och konstruerade i skiljelinjen mellan "vi" och "dem". Det handlar om att skapa och konstruera en europeisk identitet snarare än att återskapa och rekonstruera en redan existerande identitet. (Lundgren 1998, s. 124)

Det är parlamentet, tillsammans med kommissionen, som utarbetar den europeiska identitetspolitiken och som betonar betydelsen av kultur för att kunna påskynda integrationen; ju mer medborgarna identifierar sig som européer desto mer kan den ekonomiska och politiska integrationen utvecklas. Tanken är att från EU:s sida försöka skapa lojalitet på basis av kulturell

gemenskap. (Lundgren 1998, s. 125ff)

Vad är då definitionen av denna europeiska identitet? Lundgren (1998, s. 131) pekar på att det inte från början finns någon given europeisk identitet utan att det, som ovan nämns, är något som måste konstrueras. EU försöker att göra detta genom att hitta skiljelinjer och markörer som bestämmer vad Europa är och vem som kan sägas vara europé. De definitioner som uppkommer är givetvis inte definitiva och precis som socialkonstruktivismen förklarar är de föränderliga, även om förändringen i så fall sker mycket långsamt. Det är dessvärre omöjligt att göra en konkret definition av en europeisk identitet och kultur då det inte finns något som förenar hela Europa och på samma gång skiljer det från det som inte är Europa eller europeiskt.

Kristendom och demokrati finns på annat håll, likaså finns muslimer och tveksamheter kring hur de mänskliga rättigheter respekteras i länder som utan tvekan ligger inom Europas geografiska gränser. De flesta folk i Europa talar indoeuropeiska språk, men det görs även i Iran och bland kurder, samtidigt som det finns andra språkstammar representerade i Europa. I Europa rymms både latinsk, germansk och bysantinsk historia, alltså finns ingen tydlig enhetlighet inom det området heller. Renässansen och upplysningen var epoker med Europa som bas, men alla länder i Europa blev inte påverkade och stater utanför Europa påverkades. Detta sammantaget leder till stora svårigheter att finna något entydigt förenande för EU att skapa sin europeiska identitet utifrån. (Lundgren 1998, s. 131f) Slutsatsen som Lundgren (1998, s. 133) kommer fram till är ”att det som förenar Europa är att det egentligen inte finns något som förenar, det vill säga den gemensamma nämnaren är avsaknaden av gemensam nämnare”. Den som söker en gemensam nämnare finner istället mångfald, det är heterogeniteten som är förenande i den europeiska kulturen. (Lundgren 1998, s. 132) Hur det än är med mångfalden och otydligheten kring vad en europeisk identitet innebär så verkar EU, enligt Lundgren (1998, s. 143), genom sina uttalanden och kulturella program och så vidare främja en vanemässig bild av en europeisk identitet där kristendomen, antiken, den latinska traditionen samt renässansen står i centrum.

2.4 Turkiet, en del av Europa?

Frågan om huruvida Turkiet är europeiskt, ett av kraven för medlemskap, är under ständig diskussion och EU:s gräns mot öst är inte fastställd (Keridis 2009, s. 148). Det finns ett problem med att påstå att den europeiska kulturen skulle vara utan gränser, om en återkoppling görs till socialkonstruktivismen där utgångspunkten är att det måste finnas ”dem” för att ett ”vi” skall

existera. Det vill säga att det måste finnas något som är icke-europeiskt för att det skall finnas något europeiskt. (Lundgren 1998, s. 133) Huruvida Turkiet är en del av Europa eller inte har diskuterats under lång tid. Det Osmanska riket låg under många år i krig med riken i Europa och en rädsla för turken bland politiker och poeter har många gånger skönjts under de gångna århundradena (Tziampiris 2009, s. 68; Lundgren 1998, s. 144) . Rädslan och motståndet mot turkarna uppfattas som att det har med den europeiska identitetens ursprung att göra. När turkarna, och islam, har varit ett realpolitiskt hot mot europeiska makter har utvecklingen av en gemensam europeisk identitet fått ett uppsving. Det visar det faktum att användningen av begreppet Europa verkar ha ökat avsevärt när Turkiet segrade i 1400-talets krig. (Lundgren 1998, s. 144)

När det gäller Turkiets plats i Europa i dag så har, som nämns i inledningen, Turkiet och EU på sätt och vis en lång gemensam historia. Turkiet ansökte om att bli en associerad medlem av Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) redan år 1959 och år 1963 skrevs Ankara-avtalet under som syftade till en framtida gemensam tullunion vilken skulle leda till att Turkiet en dag skulle kunna bli fullvärdig medlem av EEG. Åren gick och först år 1987 ansökte Turkiet formellt om fullvärdigt EEG-medlemskap och år 1995 skapades tullunionen mellan Turkiet och EU. År 1999 blev Turkiet accepterat som kandidatland till EU på samma grunder som övriga kandidatländer. Därefter tog det några år innan de första förhandlingarna tog vid 2005 och de har hitintills gått trögt. (European Commission, 2011)

I Turkiets avtal med EG, och sedermera EU, samt i politiska uttalanden framställs Turkiet ofta som en bro till Asien istället för som en del av Europa. Vad som också framgår av avtal, demokratibistånd samt uttalanden är att det bilaterala beroendet verkar avse ekonomiska och säkerhetspolitiska frågor men inte kulturella. (Lundgren 1998, s. 149)

I sin avhandling om EU:s demokratibistånd till Polen och Turkiet kommer Lundgren (1998, s. 150) fram till att anledningen till att stödet till Polen varit mer genomtänkt och frikostigt än det till Turkiet är att Polen ses som en del av Europa, men att det är omöjligt att betrakta Turkiet som en del av Europa och EU. I detta sammanhang pekar Lundgren på två saker. För det första har det från EU:s sida flertalet gånger understrukits att det europeiska integrationsprojektet nödvändiggör att medlemsstaterna delar en europeisk kultur. För det andra menar hon att denna gemensamma kultur karakteriseras av kristendom, judisk-kristna traditioner samt renässansen. Konsekvensen av dessa

slutsatser är att skapandet av en europeisk identitet komplicerar, och kanske till och med förhindrar, ett medlemskap i EU för ett land som Turkiet som inte befinner sig innanför EU:s kulturella gränsmarkörer (Lundgren 1998, s. 153).

Det är som tidigare nämns EU som definierar den europeiska identitet som EU anser att en medlemsstat skall leva upp till (Lundgren 1998, s. 150). Givet hur EU har valt att konstruera den europeiska identiteten så menar Lundgren, (1998, s. 150) såväl som Bengtsson (2004, s. 104), att det inte går inkludera Turkiet i Europa i kulturell mening då en inkludering skulle förstöra det europeiska integrationsprojektet. De menar alltså att ett turkiskt medlemskap i EU skulle kunna bidra till att underminera intentionen att skapa en europeisk identitet.

2.5 Turken som "den andre"

Mer konkret i sin analys av att turken ses som "den andre" idag är Tziampiris i antologin *Turkey's Accession to the European Union – an Unusual Candidacy* från 2009. Tziampiris (2009, s. 68f) menar att muslimer, och i förlängningen turkar, helt klart ses som "de andra" i Europa idag, en syn som fått ett uppsving i och med terrorattackerna i New York den 11 september 2001 samt de terrorattacker som europeiska stater varit utsatta för under 2000-talet. Vidare förklarar Tziampiris (2009, s. 69f) att Europa har en historia av antagonism med islam samt att muslimer ofta presenteras som icke-européer som har svårigheter att anpassa sig till europeiska normer. Tziampiris (2009, s. 72) ser det som en omöjlighet att denna syn på muslimer och turkar kommer att förändras inom den närmsta framtiden, vilket leder till att Turkiets medlemskap i EU äventyras av kulturella faktorer som inte är relaterade till de formellt uppställda kriterierna.

Även Tekin (2010, kap. 4) har i sin avhandling *Representations and othering in discourse: the construction of Turkey in the EU context* (2010) kommit fram till att det är stort fokus på kulturella faktorer i Turkiet-diskursen i Frankrike. EU och Europa omnämns i denna diskurs som en homogen kultur trots sin egentliga kulturella heterogenitet. Tekin (2010, kap. 4) konstaterar också att detta är en beständig uppfattning, det gällde såväl 1999 när EU hade 15 medlemsstater som 2007 när medlemsstaterna blev 27 stycken.

Den egna gruppen som då uppstår, i det här fallet den europeiska kulturen och civilisationen, utmålas mycket positivt och ses som överlägsen andra. Negativa aspekter såsom andra världskriget och förintelsen negligeras. Europa ses som vaggan för mänskliga rättigheter, demokrati, forskning

och så vidare. ”De andra” som tillhör en annan grupp, i det här fallet turkarna, framställs negativt. I den franska debatten skildras Turkiet i mycket negativa termer både ekonomiskt, demografiskt, politiskt, religiöst, kulturellt och så vidare. Turkiet exkluderas därmed från den civiliserade europeiska gemenskapen. (Tekin 2010, kap. 4)

Idén om hur Orienten ses som en dikotomi till västvärlden, Occidenten, utvecklades av Edward W. Said i boken *Orientalism* (1978). Said menade att Orienten ses som det annorlunda och en opposition till den västerländska civilisationen. Negativa uttryck såsom stillastående och oföränderligt har förknippats med kulturerna i öst och människorna där ses som slöa, tröga och otillförlitliga. Även Tekin har kommit fram till att turken ges en negativ identifikation som ”den andre” när den jämförs med det europeiska ”jaget” och ses då som annorlunda (konstig), aggressiv (hotande) och underlägsen. I debatten som Tekin har studerat ses turken som den kulturella motsatsen till europén, vilket medför att den blir ”den kulturella andre”. Att den är ”den andre” på ett kulturellt plan leder till att till exempel en förändring av institutioner inte kan få bort stämpeln av turken som ”den andre” då det inte förändrar den kulturella tillhörigheten och alltså inte skulle föra turken närmre det europeiska ”jaget”. (Tekin 2010, kap. 4)

Turkiet ses i den franska politiska debatten, och då främst bland högerorienterade politiker, som ett land som är ute efter att utnyttja de ekonomiska fördelar som EU kan erbjuda och på så sätt missbruka EU:s goodwill. Ett annat populärt uttalande är att ”den turkiske andre” är en envis religiös extremist som utan militärens övervakning skulle utmana den turkiska sekularismen och kvinnors rättigheter. Turkarna framställs även som av naturen intoleranta och våldsamma, speciellt mot svagare medlemmar av samhället såsom minoriteter och religiösa grupper samt mot kvinnor. Ord som brutal, aggressiv, militärisk, nationalistisk med mera används frekvent. De negativa ordalag som Turkiet beskrivs med ställs i stark kontrast till de positiva som Europa beskrivs med vilket ökar effekten av att ”den turkiske andre” är underlägsen det europeiska ”jaget”. Sammanfattningsvis kan konstateras att turken som ”den andre” i sitt sätt att vara annorlunda är beskriven på ett nästan demoniserat sätt i diskursen. (Tekin 2010, kap. 4)

Det är även tydligt att referenser till historien är ofta förekommande och då gärna i tappningen av att det Osmanska riket söker ta över Europa. På det viset refererar de franska politiker som tillhör extremhögern till ett förflutet där det som nu är Turkiet var i krig med Europa vilket är effektivt för

att få Turkiet att framstå i dålig dager. ”Den turkiske andre” ses också som en allierad av andra ”dem”, till exempel islam, vilket gör turken än mer alienerad från Europa. De franska nationalisterna menar att Turkiet är ett alltigenom muslimskt land som har en viktig roll i den muslimska världen och som, i hemlighet, avser att sprida islam och hjälpa islam att ta över Europa (Tekin 2010, kap. 4).

Det finns även en annan syn på turken i Frankrike än den som avspeglas när de högerextrema uttalar sig. Det är främst de som befinner sig på vänsterkanten som mer ser turken som en förlängning av det egna ”jaget”. Detta tyder på, som förklaras i avsnitt 2.1, att den som definieras som ”den andre” i negativ mening kan övergå till att bli ”den andre” i en mer positiv mening. Sociala relationer såsom identitetskonstruktion kan alltså förändras över tid, även om det är en trögflytande process. Att dessa uttalanden existerar pekar på att turken i vissa sammanhang börjar gå mot att bli allt lösare förknippad med epitetet ”den andre”. (Tekin 2010, kap. 4)

Med grund i det teoretiska resonemanget ovan, som bygger på tidigare forskning, kring socialkonstruktivism, identitet, europeisk identitet samt synen på turken som ”den andre” har ett analyschema konstruerats för att se hur identitetsmarkörer har använts i Europaparlamentets debatter som rör Turkiet.

2.6 Analysschema och preciserade frågeställningar

Det är inte alltid möjligt eller önskvärt att på förhand definiera vilka variabler eller analysenheter som ett analyschema skall bestå av, till exempel om en teoriutvecklande studie genomförs. I denna typ av studie passar det dock väl att i ordningställa generella kategorier för att underlätta insamlandet av rätt information och för att vara säker på att en konsekvent analys genomförs (Esaiasson et al. 2007, s. 49ff).

Nedan presenteras analyschemat och därpå följer en förklaring av analyschemats konstruktion. Därefter ges exempel på vilken typ av uttalanden som skulle hamna inom fälten för kategorierna för att tydliggöra den tänkta tillämpningen av analyschemat när den empiriska undersökningen genomförs.

Europaparlamentets plenumbatter om Turkiet under år 2007	<i>Turken/Turkiet ses som "den andre"</i>	<i>Turken/Turkiet ses som en del av Europa</i>
<i>Religion</i>		
<i>Kultur</i>		
<i>Karaktär</i>		
<i>Övriga identitetsargument</i>		

Ur Tekins avhandling om franska politikernas uttalanden om turkar och Turkiet har tre kategorier utkristalliserats vilka kommer att appliceras som ett raster på de debatter som skall studeras. I materialet eftersöks uttalanden som passar in i schemat. Schemat används alltså dels för att kunna sortera bort det som är irrelevant för studien, dels för att kunna få en överblick över det material som undersöks. Schemat bidrar också till att synliggöra mönster i fynden och möjligheten att kunna dra slutsatser av dessa. Uttalandena i debatterna placeras beroende på karaktär i någon av de fyra kategorierna i den första kolumnen om de antyder att Turkiet ses som "den andre". Om de tyder på att Turkiet ses som en del av Europa placeras de i den andra kolumnen.

Här följer ett klagörande av vad de olika kategorierna innebär. I den första kategorin, *religion*, placeras de uttalanden där talaren hänvisar till att Turkiet är ett land med huvudsakligen muslimska medborgare och att det medför problem i den första kolumnen. De uttalanden där islam ses som kompatibelt med en europeisk identitet hamnar i den andra kolumnen. I den andra kategorin, *kultur*, placeras de uttalanden där den turkiska kulturen nämns som en annan kultur än den europeiska i den första kolumnen. De uttalanden där kulturen ses som sammanfallande med den europeiska hamnar i den andra kolumnen. I den tredje kategorin, *karaktär*, placeras de uttalanden där turken anses ha en

karaktär som avviker från det europeiska, det vill säga exempelvis brutal eller aggressiv, i den första kolumnen. De uttalanden där turkens karaktär sägs sammanfalla med européns hamnar i den andra kolumnen. En öppenhet för att andra identitetsargument än de Tekin tar upp kan finnas gör att en fjärde kategori finns med, den kategorin är benämnd som *övriga identitetsargument*. Vilken kolumn de uttalandena sorteras in i beror på om de pekar på att *Turken/Turkiet ses som "den andre"* eller om de pekar på att *Turken/Turkiet ses som en del av Europa*. Denna fjärde kategori öppnar för möjligheten att nya kategorier kan komma att utformas när den empiriska undersökningen genomförs.

Även om jag särskiljer dessa fyra kategorier av uttalanden i analys-schemat så betyder det givetvis inte att kombinationer av dessa inte existerar. Det kan till exempel mycket väl vara så att ett uttalande innehåller både religiösa och kulturella aspekter. Bland de uttalanden som urskiljs kan det alltså finnas både sådana som platsar i en av de fyra kategorierna och sådana som egentligen skulle kunna platsa i två eller rentav fler kategorier. Kategorierna är alltså inte ömsesidigt uteslutande. För att analys-schemat skall fungera tillämpas därför en metod där vilken typ av argument som dominerar det aktuella uttalandet avgör vilken kategori det skall placeras i. Det vill säga att uttalandet placeras i den kategori som det överensstämmer mest med.

För att besvara syftet så ställs följande preciserade frågeställningar (Esaiasson et al. 2007, s. 243f) till texten:

- a) *Hur används religion som ett argument i debatterna?*
- b) *Hur används kultur som ett argument i debatterna?*
- c) *Hur används karaktär som ett argument i debatterna?*
- d) *Hur används övriga identitetsargument i debatterna?*

3 Metod

Detta kapitel inleds med ett stycke om metoddesign där analysverktyget kvalitativ textanalys förklaras. Därefter följer ett avsnitt om validitet och reliabilitet samt en redogörelse för valet av det empiriska materialet samt de avgränsningar som gjorts.

3.1 Forskningsdesign

En kvalitativ dokumentanalys tillämpas i studien med syfte att göra undersökningen systematisk och för att relevanta argument skall kunna hittas och redogöras för. Tanken med kvalitativ dokumentanalys är att den skall hjälpa till att finna det som inte går att se med kvantitativ analys då den kvalitativa analysen genom att fokusera på delarna får fram en mer nyanserad helhetsbild. Vissa passager i en text är viktigare än andra och det som söks syns inte alltid vid en första anblick utan framkommer efter mer ingående granskning. Texterna som analyseras läses därför flera gånger och på olika sätt för att ingenting skall förbises. Ett analyschema med fördefinierade kategorier, där fynden i debatterna kan sorteras in, underlättar hanteringen av det empiriska materialet under undersökningens gång, ökar reliabiliteten samt leder till att forskningsfrågan besvaras på ett lämpligt sätt. (Esaiasson et al. 2007, s. 237f)

Studien är koncentrerad till de manifesta budskap som finns i de utvalda uttalandena. Med manifesta budskap menas de budskap som går att utläsa direkt av det som står i texten (Esaiasson et al. 2007, s. 250). Att undersökningen fokuserar på det som faktiskt står i texterna gör en kvalitativ dokumentanalys lämplig. Om de latent budskapen skulle vara i centrum i undersökningen skulle de budskap som finns mellan raderna vara de som eftersöks (Esaiasson et al. 2007, s. 250). En mer diskursinriktad dokumentanalys fokuserar mer på att finna de dolda strukturer som styr människors ageranden (Esaiasson et al. 2007, s. 240) och skulle därmed vara passande för en undersökning som söker finna de indirekta budskapen.

3.2 Validitet och reliabilitet

Att validiteten i studien är god betyder att inga systematiska fel har begåtts (Esaiasson et al. 2007, s.70-71). Med det menas att det faktiskt är det som skall undersökas som undersöks, alltså att mätinstrumentet är det rätta (Esaiasson et al. 2007, s. 64). För att en god begreppsvaliditet skall uppnås så granskas särskilt värdeladdade ord extra noggrant (Esaiasson et al. 2007, s. 253). Intersubjektivitet är viktigt för att kunna kontrollera validiteten i studien. De tolkningar som görs kommer därför att redovisas i form av referat, belysande citat och argumenterande slutledningar så att genomskinligheten blir god (Esaiasson et al. 2007, s. 253). Att forskarens egen förförståelse kan påverka hur texten förstås och analyseras är ett potentiellt problem då det kan tänkas påverka slutsatsdragningen. Ett annat möjligt problem är att samma ord inte har samma betydelse för den som uttrycker det som för den som skall analysera uttalandet, det vill säga att uttrycket betecknar

olika saker i olika miljöer. Återigen är intersubjektiviteten av hög betydelse för att visa att några sådana brister inte finns i undersökningen. (Esaiasson et al. 2007, s. 251ff)

Hur hög reliabiliteten i undersökningen är beror på hur konsekvent tolkningen av textmaterialet utifrån analys-schemat är. En studie med hög reliabilitet kännetecknas alltså av frånvaro av osystematiska fel. I studien bearbetas de relevanta yttrandena därför flera gånger och de olika yttrandena granskas också i relation till varandra för att de skall kunna bedömas på likvärdiga grunder. Genom att noggrant genomföra analysen, med systematisk användning av analys-schemat och noggranna anteckningar av tolkningarna, säkras en hög reliabilitet i undersökningen. (Esaiasson et al. 2007, s. 70f)

3.3 Val av empiriskt material och avgränsning

Europaparlamentet är den av EU:s institutioner som ger störst möjlighet till frispråkiga debatter. Det är ett politiskt forum med högt i tak. Att Europaparlamentet har medbeslutanderätt när det gäller anslutning av nya medlemsstater i EU medför att det har makt i frågan. De beslut som tas är ett resultat av omröstningar, men dessa omröstningar föregås av debatter i utskott och plenum. I debatterna ges ledamöter möjlighet att framföra sin åsikt i olika frågor. Alla partigrupper, partier eller ledamöter uttrycker inte sin åsikt i alla frågor, men debatterna visar ändå på samförstånd och meningsskiljaktigheter mellan politikerna.

Det är nödvändigt att göra vissa praktiska begränsningar då den analys som skall utföras fordrar mycket detaljerad läsning, något som inte är möjligt att genomföra i större skala inom den givna tidsramen (Esaiasson et al. 2007, s. 249). Givet de praktiska förutsättningarna har därmed en begränsning i urvalet av debatter gjorts genom att debatter från 2007 har valts ut. Turkiet inledde officiellt anslutningsförhandlingar med EU år 2005 och inledningsskedet i medlemskapsförhandlingarna var positivt. Reformtakten avtog dock snabbt och när det år 2007 var både president- och parlamentsval i Turkiet, de första valen sedan medlemskapsförhandlingarna inleddes (Svanberg), så påverkades dessa av landets relation med EU. Även om det regerande partiet, Rättvis- och utvecklingspartiet (AKP), alltid har varit för medlemskap så har det upplevt Turkiet som styvmoderligt behandlat av EU. Detta i kombination med att det turkiska folket i allmänhet har utvecklat en negativ syn på EU medförde att det inte var, och fortfarande inte är, gynnsamt för AKP att framställa sig som okritiskt EU-positiva. Resultatet blev att medlemskapsförhandlingarna stagnerade, de nuvarande positionerna i relationen utmejslades och

inte mycket har skett sedan dess. Sammantaget visar ovanstående att 2007 var ett år då det hände mycket i Turkiet och sannolikheten att Turkiet diskuterades internationellt, och därmed också i Europaparlamentet, är därför högre än för andra år. Med anledning av detta så är det debatter från år 2007 som analyseras i denna studie.

Å ena sidan kan valet av ett specifikt år leda till att en ensidig bild av debatten analyseras och att en snedvridning på så vis uppstår i slutsatsdragningen. Å andra sidan så är vilka debatter som undersöks och när de ägde rum inte av största relevans då undersökningen inte är en jämförelse över tid eller av effekten av en särskild händelse. Det som är i fokus är istället hur identitetsargument används i relation till Turkiet i Europaparlamentet. Att studiens resultat skulle bli av annan karaktär om ett annat år valdes eller en jämförelse över tid gjordes är en möjlighet, men de studierna lämnas åt efterföljande forskning.

Debatterna valdes genom en sökning i den svenskspråkiga respektive den engelskspråkiga, sökmotorn på Europaparlamentets hemsida på ordet Turkiet, respektive Turkey, i debattiteln.² Perioden som angavs var 2007-01-01 till och med 2007-12-31. I den svenskspråkiga sökmotorn påträffades bara en debatt med ordet Turkiet i titeln men i den engelskspråkiga så fanns det två. Båda två finns emellertid översatta till svenska och det är dessa två debatter som har använts. Den ena debatten, *Women in Turkey (debate)*, är från den 12 februari 2007 och behandlar ett betänkande om kvinnors situation i Turkiet (Europaparlamentet 2007-02-12). Den andra debatten, *EU-Turkey relations (debate)*, är från den 24 oktober 2007 och behandlar rådets och kommissionens uttalanden om förbindelserna mellan EU och Turkiet (Europaparlamentet 2007-10-24).

För att inte ytterligare debatter som rör Turkiet skulle förbigås så gjordes också en sökning på ordet Turkiet i texten i debatter från 2007-01-01 till och med 2007-12-31 i den svenskspråkiga sökmotorn. Därefter gjordes en sökning på Turkiet i varje debatt och antal gånger som Turkiet påträffades antecknades. Det visade sig emellertid att de flesta debatter bara nämner Turkiet ett fåtal gånger och oftast bara i ett eller två uttalanden. Eftersom en kvalitativ textanalys skall genomföras på debatterna så föredras debatter där Turkiet diskuteras mer ingående och valet föll därför på de två ovannämnda debatterna. Detta medför att fokus ligger på delarna men att det också är möjligt att säga något om helheten (Esaiasson et al. 2007, s. 237f).

2 Sökmotor för Europaparlamentets plenumdebatter: <http://www.europarl.europa.eu/plenary/sv/debates.html>

Debatterna är offentliga handlingar och finns tillgängliga på internet på alla EU:s 23 medlemspråk. De är översatta från talarens modersmål, som inlägget framförs på, till svenska vilket kan innebära att fel ord används och missuppfattningar uppstår. Det är emellertid något som jag inte har möjlighet att kontrollera, men medvetenhet om de eventuella problem detta kan medföra finns i åtanke.

Värt att poängtera gällande avgränsning är att det finns många argument som på det ena eller andra sättet definierar Turkiet som mer eller mindre europeiskt när det kommer till demokrati, mänskliga rättigheter, minoriteters rättigheter och så vidare. Eftersom det är uppställda kriterier som skall uppfyllas för att medlemskap skall bli verklighet och är områden som reformer pågår inom är det inga argument som undersöks närmare i denna studie.

I en kvalitativ studie där val av aktörer görs är det viktigt att ha i beaktande att slutsatserna kan bero på vilka aktörer som har fått föra fram sina idéer i debatterna, alltså vilka som har valts ut för analysen (Esaiasson et al. 2007, s. 246f). I denna studie ligger dock inte fokus på vem som säger vad, även om det till viss del kommer att redogöras för, utan tanken är att skapa en bild av helheten och vilka argument som existerar.

4 Resultat och analys

I detta kapitel presenteras undersökningens resultat, tillsammans med analys, organiserat efter de fyra kategorier som analysformatet består av; religion, kultur, karaktär och övriga identitetsargument. Varje avsnitt avslutas med en resultatmatris där preciseringar av hur de olika argumenten används presenteras.

4.1 Religion

I debatterna har uttalanden urskiljts som pekar på att Europa är kristet och Turkiet är ett land med huvudsakligen muslimska medborgare och att detta medför problem, eller att islam är ett hot och att det finns en vilja hos muslimer att ta över Europa. Dessa har placerats i den första kolumnen, att turken/Turkiet ses som ”den andre”. Under denna kategori har också uttalanden urskiljts som uttrycker att Turkiet förvisso är en stat med huvudsakligen muslimsk befolkning men att religion inte är ett problem utan Turkiet ses, eller kan ses, som en del av Europa och en europeisk identitet. Alltså uttalanden som placeras i den andra kolumnen i analysformatet.

I kategorin kan följande typer av religionsargument urskiljas och preciseras: att Turkiets värderingar ej baseras på kristendom och humanism, att det muslimska Turkiet är ett hot mot EU samt att EU:s motto är ”förenade i mångfalden”. Dessa argument belyses nedan med citat, referat samt analys.

Schenardi säger i debatten den 12 februari att:

”Denna slutsats får emellertid inte göra att vi glömmer bort att Turkiet [...] inte är europeiskt och att Turkiet inte har någon framtid inom EU. [...] Även om det visar sig att alla de ekonomiska, rättsliga och sociala kriterier som fastställdes vid toppmötet i Köpenhamn har infriats kommer Turkiet, vars befolkning till 99 procent består av muslimer och vars territorium till 94 procent ligger i Asien, ändå inte att dela våra värderingar som är präglade av kristendomen och humanismen.” - Lydia Schenardi (ITS), debatt 12 februari 2007.

Schenardi använder religion som ett argument för att Turkiet inte är europeiskt när hon säger att det till 99 procent består av muslimer. Hon påpekar också att 94 procent av Turkiets territorium ligger i Asien, vilket i sig är ett geografiskt argument om att Turkiet inte bör vara med i EU. Det intressanta är emellertid vad hon fyller påståendet med, nämligen att det skulle göra att Turkiet inte delar samma värderingar som EU:s medlemsstater. Även Batten är kritisk mot Turkiet när han säger att:

”Om Turkiet blir medlem i EU kommer deras islamister att utnyttja och gömma sig bakom lagstiftningen om mänskliga rättigheter för att flytta fram positionerna för sitt heliga krig i Turkiet och Europa.” - Gerard Batten (IND/DEM), debatt 24 oktober 2007.

Batten säger att islamister för ett heligt krig mot Europa och att ett turkiskt medlemskap skulle leda till att de skulle kunna vinna terräng. Jag tolkar detta citat som att Batten ser Turkiet som en stat full av islamister med avsikt att ta över Europa.

Corbett uttrycker en annan typ av åsikt när han säger att:

”De som uppger att Turkiet inte är europeiskt menar egentligen att det inte är kristet. Men varför ska detta vara ett kriterium? EU:s motto är enighet och mångfald. Vi försöker inte standardisera kulturer utan hitta sätt att samarbeta samtidigt som vi behåller våra olika språk, religioner osv. Att acceptera en sekulariserad stat vars befolkning till stor del är islamisk skulle vara i enlighet med denna princip.” - Richard Corbett (PSE), (skriftligen) debatt 24 oktober 2007.

Corbett säger att Turkiet förvisso är huvudsakligen islamiskt men att det inte är ett hinder för medlemskap och att det är i enlighet med EU:s motto som är ”förenade i mångfalden”. Detta uttalande tolkas som att ett land skall vara kristet för att vara med i EU och dela en europeisk identitet inte är ett giltigt kriterium. Det medför att Turkiet kan ses som europeiskt trots att befolkningen till stor del är muslimsk och att Turkiet enligt detta inte bör ses som ”den andre” på

grundval av religion. Argumentet placeras därför in i den andra kolumnen, eftersom det är en kommentar som syftar på att turken/Turkiet religiöst sett inte är oförenligt med Europa.

Ett exempel på ett uttalande som inte kritiserar islam men ändå placeras in i den första kolumnen är det som Hannan framförde i debatten den 12 februari. Hannan (PPE-DE) säger att oavsett vad turkarna gör så fördöms de i Europaparlamentet. Om de tacklar islamisk hängivenhet så är de auktoritära och om de inte gör det så är de fundamentalister. Han säger att det som oroar dem som säger att Turkiets brist på mänskliga rättigheter egentligen är att ”anslutningen av ett folkrikt, stolt och självsäkert muslimskt land skulle kunna fördröja deras dröm om en federation, om landet Europa.” Jag tolkar detta som att de som är emot att Turkiet går med i EU använder landets brister när det gäller mänskliga rättigheter som ett skenargument, vilket leder till att Turkiet befinner sig i ett moment 22 där det faktum att landet är muslimskt försätter det i en fälla. Turkiet är annorlunda och ses som ”den andre” för att det är muslimskt, även om Hannan inte själv ser religionen i sig som något negativt.

Ett betydligt mer islamkritiskt uttalande står Vanhecke (ITS) för i debatten den 12 februari. Vanhecke talar om hur islam har förlegade och i många fall fullständigt förkastliga regler som det vill påtvinga hela samhället. Vanhecke fortsätter med att Turkiet verkligen är ett islamiskt land och att islamiseringen vinner terräng. Han avslutar med att Turkiet aldrig kan bli ett europeiskt land. Jag menar att Vanhecke vill få fram att islam inte är förenligt med europeisk identitet och genom sitt uttalande säger han indirekt att den europeiska identiteten är överlägsen den turkiska. Inne på samma spår som Vanhecke kring att islamiseringen vinner terräng är Mölzer i debatten den 24 oktober när han säger att bland annat den pågående islamiseringen i Turkiet strider mot den europeiska andan.

Tabell 1. Precisering av religionsargument

Europaparlamentets plenumdebatter om Turkiet under år 2007	<i>Turken/Turkiet ses som ”den andre”</i>	<i>Turken/Turkiet ses som en del av Europa</i>
<i>Religion</i>	Turkiets värderingar baseras ej på kristendom och humanism Det muslimska Turkiet är ett hot	EU:s motto är ”förenade i mångfalden”

4.2 Kultur

I debatterna har de uttalanden urskiljts som hävdar att Turkiet är kulturellt annorlunda från den europeiska kulturen. Det är den typen av uttalanden som hör hemma i den första kolumnen, att turken/Turkiet betraktas som ”den andre”. Endast ett par uttalanden har urskiljts som passar in i den andra kolumnen. Det ena är citerat nedan och menar att Turkiet kanske inte har en helt europeisk kultur men att det inte är ett problem utan Turkiet ses, eller kan ses, som en del av Europa och en europeisk identitet. Alltså att ett närmande av den turkiska kulturen till den europeiska är på väg och är möjlig.

I kategorin kan följande typer av kulturella argument urskiljas och preciseras: att Turkiet förstör en stark europeisk kulturell identitet, att Turkiet har annorlunda traditioner, att Turkiet vill ej förändras samt att Turkiets kultur förändras. Dessa argument belyses nedan med citat, referat samt analys.

Musumeci säger i debatten:

” [...]men vi måste nu fråga oss mer än någonsin om morgondagens Europa vill vara en stor politisk enhet eller ha en stark kulturell identitet, eftersom dessa osäkerheter gagnar Turkiet som inte har viljan att förändras.” -Sebastiano (Nello) Musumeci, (UEN), debatt 24 oktober 2007.

Musumeci menar att ett EU-medlemskap äventyrar EU:s möjlighet att forma en stark kulturell identitet eftersom Turkiet inte har viljan att förändras. Krupa uttrycker att:

”Det finns mycket stora kulturella, religiösa och moraliska skillnader mellan de två samhällena,[...], i stället för att påtvinga dem ett tänkesätt och lösningar som skiljer sig från deras traditioner och kultur. Vår gemenskap grundar sig på principerna om nationernas värde och frihet, vilket anges i oräkneliga dokument. Vår uppgift bör därför vara att stödja bekämpningen av fattigdom och våld, samt att främja utbildning, snarare än att påtvinga turkarna en främmande världsåskådning, som i sig utgör ett tvång av det slag som EU inte säger sig tolerera.” - Urszula Krupa (IND/DEM), debatt 12 februari 2007.

Detta uttalande tar upp flera olika teman som tyder på att Krupa anser att turken är ”den andre”. Det i hennes uttalande som främst tyder på detta är passagerna där hon påpekar att turkarna inte ska påtvingas europeiska tankesätt och lösningar som skiljer sig från deras traditioner och kultur. Detta gör att citatet placeras i den första kolumnen under kulturkategorin. Hon menar att det är stora skillnader mellan de två olika samhällena och att turkarna inte ska påtvingas EU:s, för dem främmande, världsåskådning. Yttrandet tolkas som talande för hur Turkiet och turkens kultur ses som ”den andre” gentemot den europeiska kulturen.

I kontrast till ovanstående citat presenteras här ett citat där talaren ser positivt på den turkiska

kulturen och pekar på att den inte är oförenlig med den europeiska. Matsakis uttrycker i debatten att:

”Turkiet är ett viktigt land av politiska, ekonomiska, militära och kulturella skäl därför är det viktigt för EU. Ett mer europeiskt Turkiet är bättre lämpat att diskutera och lösa problem och därför stöder jag Turkiets anslutning till EU helhjärtat.” -Marios Matsakis (ALDE), debatt 24 oktober 2007.

Matsakis radar upp olika skäl utöver kultur som gör att Turkiet är ett viktigt land för EU. Matsakis säger dock att det är bra och möjligt att Turkiet på de övriga områdena, som inte är i fokus i denna studie, samt på det kulturella planet blir mer europeiskt. Kultur är föränderlig, även om det är en långsam process, och den turkiska kulturen är inget undantag. Uttalandet tolkas alltså som att Matsakis anser det möjligt för Turkiet att anpassa sin kultur till den europeiska och att kultur inte är ett hinder för att Turkiet skall bli medlem i EU vilket gör att det placeras in i den andra kolumnen.

Även Matsis (PPE-DE) i debatten den 24 oktober 2007 ser det inte som något problem att inkludera Turkiet i en europeisk kultur. Han pekar på att en europeisk lösning inte innebär skiljelinjer och gränzoner utan att det europeiska är att fokusera på principerna om ett enat Europa. Han menar att alla oavsett nationalitet och religion kan leva tillsammans i fred och välstånd i Europa. Detta yttrande placeras alltså i den andra kolumnen och tolkas som att Turkiet kulturellt sett mycket väl kan ses som europeiskt då det delar de europeiska värdena och den europeiska kulturen innebär att alla ska kunna inkluderas.

Tabell 2. Precisering av kulturargument

Europaparlamentets plenumdebatter om Turkiet under år 2007	<i>Turken/Turkiet ses som ”den andre”</i>	<i>Turken/Turkiet ses som en del av Europa</i>
<i>Kultur</i>	Turkiet förstör en stark europeisk kulturell identitet Turkiet har annorlunda traditioner Turkiet vill ej förändras	Turkiets kultur förändras

4.3 Karaktär

I debatterna har de uttalanden urskiljts som menar att turkarna inte har samma civiliserade karaktär som européer har, utan att de istället är våldsamma och irrationella. I dessa yttranden ses turken som ”den andre” och de återfinns därför i den första kolumnen. Det har bara urskiljts ett uttalande som uttrycker att turken har förmågan att uppträda på ett civiliserat, och därmed europeiskt, vis och därför inte bör ses som ”den andre” och som alltså passar in i den andra kolumnen.

I kategorin kan följande typer av argument baserade på karaktär urskiljas och preciseras: att turkar är våldsamma av naturen, att turkar respekterar ej kvinnor samt att turkar kan uppträda civiliserat. Dessa argument belyses nedan med citat, referat samt analys.

Koppa säger att:

”En annan fråga som oroar oss är den spända situationen i sydöstra Turkiet. Jag anser att kulturen att lösa tvister genom våld måste upphöra, eftersom detta orsakar instabilitet i hela regionen.” -Maria Eleni Koppa (PSE), debatt 24 oktober 2007.

Koppa uttrycker sig i detta citat som att turkar har en kultur där våld är det naturliga tillvägagångssättet. Även Matsakis är inne på samma spår när han säger att:

”Graden och omfattningen av våldet mot kvinnor är dessutom fortfarande oacceptabelt hög och utgör tyvärr i många fall normen för stora delar av det turkiska samhället. De föraktliga, kriminella och kränkande hedersmorden inträffar fortfarande alltför ofta i turkiska byar och städer.” - Marios Matsakis (ALDE) debatt 12 februari 2007.

Matsakis säger att våld mot kvinnor ofta utgör normen för det turkiska samhället. Yttrandet tolkas som att turkarna beter sig på ett aggressivt sätt som inte är förenligt med det europeiska sättet att bete sig på. Dessa två citat uttrycker snarlika åsikter kring turkarnas förmåga att uppföra sig civiliserat och tolkas enligt analys-schemat som att turkarna inte uppför sig som de civiliserade i Europa gör och därför ses som ”de andra”.

Det finns inget uttalande som tydligt säger att turkarna har samma karaktär som européer, även om detta uttalande av Howitt passar in den andra kolumnen:

”Jag välkomnar den yngsta kvinnliga turkiska parlamentsledamoten som någonsin har valts, Ayla Akat, som besökte Bryssel förra veckan tillsammans med flera kurdiska parlamentsledamöter som återvänt till det turkiska parlamentet för första gången på 14 år. De inger hopp om att problemet med kurdernas kulturella och politiska rättigheter kan lösas genom demokrati och inte genom våld.” -Richard Howitt (PSE), debatt 24 oktober 2007.

Howitt säger att problemen med kurderna kan lösas på ett fredligt vis. Det betyder att turken inte identifieras som av naturen aggressiv utan kan sammankopplas med den europeiska idén att konflikter kan lösas genom demokrati.

Flera uttalanden i debatterna har urskiljts som passar in i den första kolumnen. Ett av de som mer tydligt framställer turken som aggressiv och brutal är när Borghezio (UEN) i debatten den 24 oktober 2007 benämner de turkar som bränt ner en armenisk restaurang i Bryssel som ”huliganer, turkiska kriminella”. Carnero González (PSE) är inte lika hård som Borghezio när han konstaterar att EU måste ”fortsätta att uppmana Turkiet att uppträda behärskat och följa internationell lagstiftning” i samma debatt. Uttalandet tolkas dock som att Turkiet inte uppträder behärskat och inte heller kan göra det utan hjälp från EU och placeras därför i den första kolumnen.

Avslutningsvis när det gäller karaktärskategorin så bör helhetsintrycket av debatten ”Women in Turkey” kommenteras. Den debatten utgår från ett betänkande om kvinnors situation i Turkiet (se avsnitt 3.3). Alla talare anser att kvinnornas situation måste förbättras, vissa talare har goda förhoppningar om att så skall ske, andra inte, och förslagen om hur det skall gå till är flera. Det övergripande intrycket av debatten är emellertid att kvinnors ställning i Europa och EU är bättre än i Turkiet och att kvinnor behandlas bättre i EU-länder. Debatten tolkas därmed som att den i sin helhet ser Turkiet och turken som ”den andre” då Turkiet inte beter sig på samma civiliserade sätt mot kvinnor och respekterar dem som europeiska länder gör.

Tabell 3. Precisering av karaktärsargument

Europaparlamentets plenumdebatter om Turkiet under år 2007	<i>Turken/Turkiet ses som ”den andre”</i>	<i>Turken/Turkiet ses som en del av Europa</i>
<i>Karaktär</i>	Turkar är våldsamma av naturen Turkar respekterar ej kvinnor	Turkar kan uppträda civiliserat

4.4 Övriga identitetsargument

Även om analys-schemat täcker de flesta uttalandena i debatterna så finns det flera starka yttranden som inte passar in i de tre första kategorierna; religion, kultur och karaktär. Det finns flertalet uttalanden som indikerar Turkiet som ”den andre” på grundval av till exempel brist på demokrati och mänskliga rättigheter. Detta är formella kriterier för medlemskap i EU som denna studie inte behandlar (se avsnitt 3.3). De starka men svårplacerade yttranden som funnits är således sådana som inte har grund i de formella kriterier som är uppställda för EU-medlemskap. De funna uttalandena passar genomgående in i den första kolumnen i analys-schemat, de skiljer nämligen turken/Turkiet från EU, Europa eller det europeiska.

I kategorin kan följande typer av övriga identitetsargument urskiljas och preciseras: att det finns en EU-opinion mot turkiskt inträde, att EU är överlägset Turkiet, att EU har ansvar över Turkiet samt att Turkiet utnyttjar EU ekonomiskt. Dessa argument belyses nedan med citat, referat samt analys.

Claeys (ITS) säger i debatten den 24 oktober att ”Majoriteten av Europas befolkning är emot Turkiets eventuella anslutning. Detta beror på att Turkiet inte är ett europeiskt land och därför inte hör hemma i Europeiska unionen.” Ytterligare förklaring ges inte men Claeys säger rakt ut att Turkiet inte är ett europeiskt land. Dillen (ITS) säger i samma debatt att ”Turkiet är en vänlig nation, men är inte ett europeiskt land. Punkt slut. Diskussionen borde ta slut här.” Även han hänvisar till att han inte tycker att Turkiet skall bli medlem i EU på grund av att en majoritet av EU:s medborgare är emot det. Den enda förklaringen de ger, och därmed det enda argument de använder sig av, är att EU-opinionen är emot ett turkiskt medlemskap. På vilket sätt Turkiet inte är ett europeiskt land framgår alltså inte. De skulle kunna syfta på att Turkiet inte är kulturellt hemmahörande i EU, men förklaringen skulle lika gärna kunna vara någon annan, till exempel att det beror på att Turkiet geografiskt sett till största del ligger i Asien. Detta gör att uttalandena inte har kunnat placeras i någon av de andra kategorierna.

Cappato (ALDE) säger i debatten den 24 oktober ”Jag tycker att Europa måste ta sitt eget ansvar”. Även lösryckt ur sitt sammanhang, med bara bakgrundsinformation att yttrandet har med Turkiet att göra, kan en första tolkning göras då han använder ordet Europa gentemot Turkiet. Turkiet ses alltså som något annat än Europa, som ”den andre”. Även om Cappato för ett resonemang i sitt inlägg där han kritiserar EU:s behandling av Turkiet under medlemskapsförhandlingarna och hur EU har ”sant

ut signaler om att Turkiet inte kommer att ansluta sig till EU” så förstås uttalandet som att Turkiet ses som ”den andre”. Hans inlägg tolkas som att han indirekt säger att Turkiet behöver hjälp av EU för att kunna närma sig Europa. Även Uca som tillhör Gruppen Europeiska enade vänstern/Nordisk grön vänster (GUE/NGL) är inne på ansvarsspåret när hon i samma debatt säger att ”Europa måste nu ta sitt ansvar och delta aktivt i att utveckla en strategi för att lösa kurdfrågan, eftersom detta är avgörande för att skapa genuin fred och demokrati i Turkiet.” Yttrandet tolkas som att Turkiet är oförmöget att själva lösa situationen och således behöver hjälp av det mer utvecklade Europa, som Turkiet följaktligen inte anses vara en del utav.

Ett sista yttrande som är värt att kommentera och som inte heller passar in i någon av de andra kategorierna i analys-schemat är Allisters (NI) i debatten den 24 oktober. Han säger ”Jag har lagt märke till en tendens hos framför allt kommissionen att framställa icke-europeiska Turkiet i så positiv dager som möjligt. Detta är kanske inte så överraskande med tanke på de miljoner euro i föranslutningsstöd som vi pumpar in, [...]”.

Tabell 4. Precisering av övriga identitetsargument

Europaparlamentets plenumdebatter om Turkiet under år 2007	<i>Turken/Turkiet ses som ”den andre”</i>	<i>Turken/Turkiet ses som en del av Europa</i>
<i>Övriga identitetsargument</i>	EU-opinion mot turkiskt inträde EU är överlägset Turkiet EU har ansvar över Turkiet Turkiet utnyttjar EU ekonomiskt	

5 Slutsats och reflektioner

I detta kapitel återkopplas resultaten till teorin och den tidigare forskningen. Därefter presenteras de slutsatser som dragits av undersökningen. Kapitlet avslutas med ett avsnitt med reflektioner och förslag på vidare forskning.

5.1 Slutsats

Teori och tidigare forskning låg till grund för konstruktionen av analyschemat vilket gör att dessa delar är nära sammankopplade med resultaten och analysen. Resultaten och analysen i föregående kapitel kan alltså på olika sätt återkopplas till det som presenterades i kapitel 2.

Ett resonemang påträffades i undersökningen som delvis går emot den tidigare forskningen. I avsnitt 4.1 citeras Schenardi som säger att eftersom Turkiet består till 99 procent av muslimer så är det inte ett europeiskt land. Detta resonemang understöds å ena sidan inte av Lundgrens (1998, s. 131f) slutsats att demokrati och kristendom finns i andra delar av världen, precis som att brist på respekt för mänskliga rättigheter och islam finns inom EU. Å andra sidan menar Lundgren att det trots allt är dessa skäl som används i praktiken för att definiera den europeiska kulturen (se avsnitt 2.3). Ett argument som däremot är helt i linje med Lundgrens är Musumecis i avsnitt 4.2 som menar att Turkiet inte har viljan att förändras och därför äventyrar EU:s möjlighet att forma en stark kulturell identitet. Lundgren (1998, s. 150ff) konstaterar nämligen att ett turkiskt medlemskap i EU skulle kunna undergräva avsikten att skapa en europeisk identitet. Detta beroende på att Turkiet är för annorlunda (se avsnitt 2.4). Likaså Corbetts argument att enighet och mångfald är EU:s paroll och att det därför inte vore något problem att inkludera Turkiet (se avsnitt 4.1) rimmar väl med Lundgrens (1998, s. 132f) resonemang om att det är mångfald, och inte homogenitet, som är den gemensamma nämnaren när det gäller den europeiska identiteten (se avsnitt 2.3).

Matsakis inlägg (se avsnitt 4.2) vilket tolkas som att Turkiets kultur kan förändras kan direkt hänvisas till den socialkonstruktivistiska tanken om att sociala relationer långsamt kan förändras över tid. Idén är att omvärlden påverkar aktören och vad den gör samtidigt som aktören påverkar strukturen den är omgiven av (se avsnitt 2.1). Vidare kan resonemanget härledas till vad Tekin (2010, kap. 4) kommit fram till gällande hur de franska politiker som befinner sig på vänsterkanten ser på turken och Turkiet. Turken kan alltså gå från att ses som ”den andre” i negativ mening till att bli ”den andre” i en mer positiv mening till att i så småningom bli mer som en förlängning av det egna ”jaget”.

När det gäller helhetsintrycket av debatten *Women in Turkey* (se avsnitt 4.3) bekräftar det Tekins (2010, kap. 4) resultat där hon konstaterar att i den franska extremhögerdebatten nämns ”den turkiske andre” som någon som av naturen uppträder intolerant och även våldsamt mot svagare

medlemmar i samhället, däribland kvinnor (se avsnitt 2.5). Vad som också sammanfaller med Tekins studie är Cappatos och Ucas uttalanden som diskuteras i avsnitt 4.4. De uttrycker på olika sätt att Europa måste ta sitt ansvar gentemot Turkiet och att Turkiet därmed är underlägset Europa och behöver dess hjälp för att komma vidare. Tekin (2010, kap. 4) har kommit fram till att den negativa synen på turken som ”den andre” i fransk politik ofta påvisas i form av motpoler där europén utmålas positivt och turken negativt. Hon nämner exempelvis att turken ses som odemokratisk, bakåtsträvande och fattig medan europén ses som demokratisk, utvecklad och framgångsrik. Även Allisters kommentar om att Turkiet får mycket pengar av EU, som beskrivs närmare i avsnitt 4.4, överensstämmer med Tekins (2010, kap. 4) fastställande att Turkiet ses som ett land som är ute efter att utnyttja EU på ett ekonomiskt plan (se avsnitt 2.5).

Studiens syfte var att genom ett socialkonstruktivistiskt perspektiv analysera hur identitet har använts som ett argument i relation till Turkiets medlemskapsförhandlingar i 2007 års plenumdebatter i Europaparlamentet. För att kunna besvara hur identitet har använts som ett argument i debatterna, så ställdes fyra preciserade frågor till det empiriska materialet. Dessa frågor är besvarade i kapitel 4 och slutsatserna som kan dras av undersökningen är de preciseringar som urskiljts. Nedan följer en kort sammanställning av dessa.

a) Hur används religion som ett argument i debatterna?

Frågan är genom resultat och analys besvarad i avsnitt 4.1. Resultatet och analysen har medfört att följande typer av religionsargument har urskiljts och därför kan placeras in som preciseringar i kategorin: att Turkiets värderingar ej baseras på kristendom och humanism, att det muslimska Turkiet är ett hot mot EU samt att EU:s motto är ”förenade i mångfalden”.

b) Hur används kultur som ett argument i debatterna?

Frågan är genom resultat och analys besvarad i avsnitt 4.2. Resultatet och analysen har medfört att följande typer av kulturella argument har urskiljts och därför kan placeras in som preciseringar i kategorin: att Turkiet förstör en stark europeisk kulturell identitet, att Turkiet har annorlunda traditioner, att Turkiet ej vill förändras samt att Turkiets kultur förändras.

c) Hur används karaktär som ett argument i debatterna?

Frågan är genom resultat och analys besvarad i avsnitt 4.3. Resultatet och analysen har medfört att följande typer av övriga identitetsargument har urskiljts och därför kan placeras in som preciseringar i kategorin: att turkar är våldsamma av naturen, att turkar ej respekterar kvinnor samt

att turkar kan uppträda civiliserat.

d) Hur används övriga identitetsargument i debatterna?

Frågan är genom resultat och analys besvarad i avsnitt 4.4. Resultatet och analysen har medfört att följande typer av karaktärsargument har urskiljts och därför kan placeras in som preciseringar i kategorin: att det finns en EU-opinion mot turkiskt inträde, att EU är överlägset Turkiet, att EU har ansvar över Turkiet samt att Turkiet utnyttjar EU ekonomiskt.

Sammanfattningsvis kan sägas att studiens upplägg resulterar i att resultat, analys och slutsats i mångt och mycket sammanfaller med den tidigare forskningen. Undersökningen visar att identitetsargument används på olika sätt i debatterna, både på så sätt att Turkiet i viss mån inkluderas i en europeisk identitet men mestadels på så sätt att Turkiet framställs som ”den andre” i förhållande till en europeisk identitet. Preciseringarna av hur olika typer av identitetsargument används i debatterna är ett teoretiskt bidrag till forskningen som förhoppningsvis kommer till användning då framtida studier genomförs.

5.2 Reflektioner och förslag till vidare forskning

Nedanstående reflektioner har uppkommit under arbetets gång. De kan ses som goda områden att bedriva vidare forskning kring.

Trots att det inte var syftet med undersökningen så har jag uppmärksammat vilken partigrupp som de talare vars uttalanden jag har placerat in i analys-schemat tillhör. Utifrån resultaten i studien kan detta diskuteras. Tekins avhandling visar på att det är de högerextrema politikerna som uttalar sig negativt om Turkiet och att de från vänsterkanten är mer positiva. Detta gjorde att jag förväntade mig att se samma mönster i Europaparlamentets debatter. När resultatet sammanställdes både falsifierades och besannades dessa tankar. De som uttalat sig skarpast om att turken/Turkiet ses som ”den andre” tillhör ITS, IND/DEM eller NI, precis som jag trodde. Dessa partigrupper kräver en kort förklaring. ITS var en högerextrem partigrupp som skapades i januari 2007 när Bulgarien och Rumänien gick med i EU och upplöstes i november samma år. IND/DEM fanns mellan 2004 och 2009 och bestod av EU-skeptiker och EU-motståndare. (McCormick 2011, s. 263f) De grupplösa i Europaparlamentet, alltså NI, är främst ledamöter från högerextrema partier (Nugent 2010, s. 195).

Det som däremot gick emot vad jag hade förväntat mig var att flera uttalande från politiker

tillhörande PSE och ALDE placerades i den första kolumnen. Dessa uttalanden är emellertid inte lika skarpa och de visar i flera fall på att talarna inte verkar ha varit medvetna om att de uttryckt sig på ett sätt som får turken/Turkiet att framstå som ”den andre”. Ett exempel på detta är Matsakis (ALDE) i sitt ena uttalande, som har placerats i den första kolumnen under kulturkategorin (se avsnitt 4.2), bland annat säger att han helhjärtat stödjer Turkiets anslutning till EU. Ett annat uttalande av Matsakis har dock placerats i den andra kolumnen under karaktärskategorin (se avsnitt 4.3) eftersom han säger att våld mot kvinnor i många fall är normen för det turkiska samhället. Detta tyder på att han inte medvetet uttalar sig så att turken ska ses som ”den andre”. Det är emellertid politiker från dessa grupper samt från PPE-DE som står för uttalandena som placerats i den andra kolumnen. En studie med syfte att undersöka vilka partigrupper som säger vad i ämnet skulle vara mycket intressant att ta del av framöver.

För att återkoppla till de delar i teorin som behandlar vikten av att konstruera och rekonstruera en europeisk identitet kan resultatet och slutsatserna i denna studie vara av intresse även om den inte var ämnad att undersöka just detta. Å ena sidan verkar det som att många av de talare vars uttalanden passar in i den första kolumnen har en vilja att dra en skiljelinje mellan en europeisk identitet och en turkisk för att skapa, återskapa eller bevara den europeiska. Å andra sidan är det flera talare vars uttalanden passar in i den andra kolumnen som menar att en europeisk identitet handlar om just enighet kring mångfalden och att Turkiet därför passar bra in i en europeisk identitetsformation. Att Turkiet har en roll i det europeiska identitetsskapandet framgår i alla fall och skulle kunna studeras vidare.

Vidare är resultatet intressant i förhållande till Turkiets medlemskapsförhandlingar med EU. Vilka konsekvenser den frekventa och påtagliga användningen av identitetsargument kan tänkas ha när det gäller Turkiets möjligheter att bli medlem i EU kan inte denna studie ge svar på, bara att de förekommer och på vilket sätt. Att det inte skulle ha någon inverkan är däremot svårt att tro, det är trots allt politiker med makt att avgöra beslutet om Turkiets medlemskap i EU skall bli verklighet eller inte som har uttalat sig. Vilken roll detta spelar i det stora hela skulle vara spännande att föra ytterligare forskning kring.

6 Sammanfattning

Studiens syfte var att genom ett socialkonstruktivistiskt perspektiv analysera hur identitet har använts som ett argument i relation till Turkiets medlemskapsförhandlingar i 2007 års plenumdebatter i Europaparlamentet. Till grund för studien är alltså ett socialkonstruktivistiskt perspektiv samt tidigare forskning kring vilken roll identitet har när det gäller framtida medlemsstaters framtidsutsikter i EU och forskning kring hur turken ses som ”den andre” i den franska politiska diskursen.

En kvalitativ dokumentanalys tillämpades på de utvalda Europaparlamentsdebatterna och ett analyschema konstruerades utifrån teorin för att organisera resultatet. Analyschemat är indelat i två kolumner och fyra kategorier. I den första kolumnen placerades de fynd där turken/Turkiet ses som ”den andre” och i den andra kolumnen placerades de uttalanden där turken/Turkiet ses som en del av Europa. De fyra kategorierna sammanfaller med de preciserade frågeställningar som ställdes till materialet för att kunna besvara syftet. Frågorna är: hur religion, kultur, karaktär respektive övriga identitetsargument används i debatterna.

Resultatet av studien visar att identitetsargument används på flera olika sätt. För det första, när det gäller religionsargument så urskiljdes följande typer av argument ur debatterna: att Turkiets värderingar ej baseras på kristendom och humanism, att det muslimska Turkiet är ett hot mot EU samt att EU:s motto är enighet och mångfald. För det andra, gällande hur kultur används som ett argument så urskiljdes följande typer av argument ur debatterna: att Turkiet förstör en stark europeisk kulturell identitet, att Turkiet har annorlunda traditioner, att Turkiet ej vill förändras samt att Turkiets kultur förändras. För det tredje så urskiljdes följande typer av argument gällande karaktär ur debatterna: att turkar är våldsamma av naturen, att turkar ej respekterar kvinnor samt att turkar kan uppträda civiliserat. Slutligen när det kommer till övriga identitetsargument så urskiljdes följande typer av argument ur debatterna: att det finns en EU-opinion mot turkiskt inträde, att EU är överlägset Turkiet, att EU har ansvar över Turkiet samt att Turkiet utnyttjar EU ekonomiskt.

Ovanstående slutsatser är preciseringar av de argument som har urskiljts ur debatterna hur identitet har använts som ett argument i relation till Turkiets medlemskapsförhandlingar i 2007 års plenumdebatter i Europaparlamentet.

Referenser

Arvanitopoulos, Constantine (2009) *Turkey's accession to the European Union*. Berlin: Springer-Verlag Berlin and Heidelberg GmbH & Co. K.

Bengtsson, Rickard (2004) *Historisk brytpunkt i Europa, EU:s utvidgning*. Stockholm: SNS Förlag.

Esaiasson, Peter. et al., (2007) *Metodpraktikan*. Stockholm: Nordstedts Juridik.

Europaparlamentet (2007-02-12). *Women in Turkey (debate)* [Online].

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20070212+ITEM-015+DOC+XML+V0//SV> [2012-01-06].

Europaparlamentet (2007-10-24). *EU-Turkey relations (debate)* [Online].

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20071024+ITEM-004+DOC+XML+V0//SV> [2012-01-06].

Europaparlamentet (2010). *Europaparlamentet*. Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå.

Europaparlamentet (2012) *Sökmotor för plenarsammanträden* [Online].

<http://www.europarl.europa.eu/plenary/sv/debates.html> [2012-01-06].

EU-upplysningen (2012-01-02) *Så går ett land med i EU* [Online].

<http://www.eu-upplysningen.se/Om-EU/Medlemskap-och-historik/Sa-gar-ett-land-med-i-EU/> [2012-01-06].

European Commission (2011) *Turkey - Country Profile* [Online].

http://ec.europa.eu/enlargement/candidate-countries/turkey/relation/index_en.htm [2012-01-06]

Johansson-Nogués, Elisabeth&Jonasson, Ann-Kristin (2011) *Turkey, Its Changing National Identity and EU Accession: Explaining the Ups and Downs in the Turkish Democratization Reforms*, Journal of Contemporary European Studies [Volume 19](#), [Issue 1](#), 2011

Keridis, Dimitris (2009) "Turkey and the Identity of Europe: Contemporary Identity Politics on the European Frontier" I Arvanitopoulos, Constantine *Turkey's accession to the European Union*.

Berlin: Springer-Verlag Berlin and Heidelberg GmbH & Co. K.

Lundgren, Åsa (1998) *Europeisk identitetspolitik, EU:s demokratibistånd till Polen och Turkiet*. Univeristetsbiblioteket Uppsala.

McCormick, John (2011) *European Union Politics*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Nugent, Neill (2010) *The Government and Politics of the European Union*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Sarkozy, Nicolas (2007) *A conversation with French Interior Minister, Nicolas Sarkozy* Intervjuad av Charlie Rose [video online], 31 januari 2007. <http://www.charlierose.com/view/interview/27> [2012-01-06].

Said, Edward W (1978) *Orientalism*. Stockholm: Ordfront.

Steans, Jill&Pettiford, Lloyd (2005) *Introduction to international relations. Perspectives and themes*. 2nd edition. Harlow: Pearson Education Limited.

Svanberg, Ingvar (2012-01-06) ”Islamisering och EU-anpassning”. I Nationalencyklopedin, *Turkiet* [Online]. <http://www.ne.se/turkiet/2007> [2012-01-06].

Tallberg, Jonas (2010) *EU:s politiska system*. Lund: Studentlitteratur.

Tekin, Beyza (2010) *Representations and othering in discourse: the construction of Turkey in the EU context*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. Opaginerat manuskript tillhandahållet av författaren.

Tziampiris, Aristotle (2009) “The European Union, Islam and Turkey: Delineating Europe’s Soft Power”. I Arvanitopoulos, Constantine *Turkey's accession to the European Union*. Berlin: Springer-Verlag Berlin and Heidelberg GmbH & Co. K.

Wendt, Alexander (1994) *Collective Identity Formation and the International State*. American Political Science Review. Vol 88 no 2 (jun 1994) s 384-396